

TARTU RIIKLIK ÜLIKOOL

**EESTI- JA INGLISKEELED
KERGEJÕUSTIKUTERMINID**

TARTU 1968

TARTU RIIKLIK ÜLIKOOL

EESTI- JA INGLISKEELSE
KERGEJÕUSTIKUTERMINID

Tartu 1968

Koostanud J. Soontak

E e s s õ n a

Käesoleva ajani puudub Eestis kaks- või enamkeelne spordialane sõnaraamat, mis, arvestades meie sportlaste üha laienevaid sidemeid välismaa kolleegidega, on muutunud äärmiselt vajalikuks.

Eesti-inglise ja inglise-eesti kergejõustikualase sõnastiku koostaja seadis endale eesmärgiks mõnevõrra leevendada seda vajadust ühel osal meie arvukast sportlasperest - kergejõustiklastel. Eelkõige on sõnastik mõeldud abivahendiks Tartu Riikliku Ülikooli kergejõustiklastele, aga ka teistele kehakultuuriteaduskonna üliõpilastele.

Arvestades koostaja käsutusse antud mahtu, on arusaadav, et sõnastik ei ammenda kogu kergejõustikualast sõnavara. Antakse ainult enamkasutatavad (koostaja subjektiivse otsustuse põhjal) sõnad. Teistelt spordialadelt on sisse võetud nende alade nimetused.

Kuna eestikeelne sporditerminoloogia on aiales tagasihoidlikult välja töötatud, oli koostajal selles osas mitmel juhul raskusi ja seepärast esineb tööski mitmeid vaieldavaid termineid.

Koostaja loeb oma meeldivaks kohuseks tänada siinkohal dots. R. Toomaslu (TPI) ja V. Kalamit (TRÜ) lahke abi ja nõuannete eest, samuti sõnastiku toimetajat A. Jõge ning retsensente K. Metsurit ja E. Rahi (kõik TRÜ) kasulike märkuste eest.

Tartu, detsember 1967

J. S.

Aastaringe - year-round
abiline - assistant
aerutamine - canoeing
ajamõõtja - timekeeper
ankrumees - last leg, anchor
ala - event
algkõrgus - initial height
alpinism - mountaineering
akrobaatika - acrobatics
arst - physician, doctor
aktiivne - active
andma käsklust - command
aneemia - anaemia
apellatsioonizürri - jury of appeal, court of appeal
aplaus - applause
aplodeerima - applaud
arv - number
asfalt - asphalt
auhind - award, prize
aumeistersportlane - Honoured Master of Sports
autasustama - award prizes
autasustamine - prizing
autsaider - outsider
avatseremoonia - opening ceremony
avavõistlused - opening competitions

bituumen - bitumen
bobisõit - bobsleighbing

debüüt - debut
diameeter - diameter
dieet - diet
dikteeriija (tempo) - pace-maker
dikteerima tempot - make pace
diplom - diploma

diskvalifitseerima - disqualify
diskvalifitseerimine - disqualification
distant - distance
distantikohtunik - track umpire
doping - doping, dope
dress - (sports) dress, training suit, sports outfit,
track suit
duširuum - shower-room
dušš - shower-bath
dušši võtma - take a shower

ebaõnnestunud (katse) - invalid (trial); failure
ebaühtlane - uneven
edetabel - raking list
eeljooks - heat
eelvõistlus - preliminary contest
eesmärk - goal
ekstsempion - ex-champion
embleem - emblem
ennustama - prognosticate
ennustus - prognosis
esindaja, juht - leader, manager
esitlema - present
esitlemine - presentation
esivõistlused - championship
etteandmine - handicap
ettekalle (kere) - trunk tilt
ettepainutus (tõkkejooksja kere) - buck
ettevalmistus - preparation
ettevalmistus (füüsiline) - condition

fartlek - fartlek, speed play
favoriit - favourite
finaal - final
finiš - finish

finišilint - finishing tape
finišisirge - home stretch
finišifoto - photo (graph) of the finish
fotofiniš - photo-finish camera
föderatsioon - federation

golf - golf
graafik (jooksu) - time-schedule, time-table
gramm - gram(me)
granaadivise - grenade throw
granaadiviskaja - grenade thrower
grupp - group

hantel - dumbbell
hapnik - oxygen
harjutusväljak - practice field
heide (vise) - throw
heide (vise) paigalt - standing throw
heitering - throwing circle
heitja - thrower
heitma (ketast, vasarat) - throw (the discus, the hammer)
higi - sweat, perspiration
higistama - sweat, perspire
hingama - breathe, respire
hingamine - breathing, respiration
hingamisraskus - breathing trouble
hobune (võimlemisriist) - side horse
hoid - hold, grip
hoidma - hold, grip
hoidmine (teatepulgaga) - grasp
hommikuvõimlemine - morning exercises
hommikuvõimlemist tegema - do one's morning exercises
hooaeg - season
hoojooks - run-up
hoojooksurada - runway

hõbemedal - silver medal
hümn - anthem
hüpe - jump; vault; spring
hüpe hooga - running jump
hüpe paigalt - standing jump
hüppaja - jumper
hüppama (kaugus-, kõrgus-, kolmikhüppes) - jump
hüppama (teivashüppes) - vault
hüppekast - landing pit
hüppelatt - (jumping) bar
hüppepakk - take-off board
hüppevõime (loomulik) - (natural) spring

IAAF (Rahvusvaheline Amatöörkergejõustiku Liit) - IAAF
(International Amateur Athletics Federation)

iiveldus - nausea
ilm - weather
iluuisutamine - figure skating
informaator - announcer
instruktor - instructor
intervalltreening - interval training
inventar - equipment
isomeetria - isometrics

jahilaskmine - pigeon shooting
jalg (mõõtühik) - foot
jalg (pöid) - foot
jalg (reis ja sääre) - leg
jalgpall - football
jalgrattasport - cycling
jard - yard
jooks - race, running
jooks ajale - run "all out", run "flat out"
jooks inertsi mõjul - coast
jooks (paigal) - running on the spot

jooks (tõketeta või takistusteta) - (flat) race
jooks varvastel - running on tiptoes
jooksja - runner
jooksja (esimese vahetuse) - lead-off competitor
jooksja (viimase vahetuse) ankrupees - anchor
jooksma - run
jooksuala - running event
jooksustiil - running form
jooksuosa (lõdvendatud) - semicoast
"joondu!" - "dress!"
juunior - junior
jõud - strength, force, power, energy
jälg (heitelahendi) - mark (made in a throw)
jalg (hüppe) - "break" (of a jump), imprint (of a jump)
jalg (naela) - spike print
järjekord (liigutuste) - movement pattern
järjestus (radade) - (lane) assignment
järk - class
jäähoki - ice hockey
jäähüppe - bandy

kaal - weight
kaaluma - weigh
kabe - draughts, Am. checkers
kaldrada - sloping track
kalender - calender
kalle (raja) - (track) inclination
kand - heel
kandidaat - candidate
kandma - carry
kandmine (oda) - carrying (the javelin)
kand-varvas (võistluskäimisel) - ball-heel
kannakaitse - heel cup
kannakumm - heel rubber
kaotaja - loser

kaotama - lose
kaotatud (teatepulk) - dropped (baton)
kaotus - defeat
kapten - captain
karastusjook - refresher
karikas - cup
kategooria - category
katse - trial
katsevõistlused - trials
kaugushüpe - long jump, Am. broad jump
kaugushüppaja - long jumper (Am. broad jumper)
keeglimäng - bowling
keelama - prohibit, forbid
keeld - prohibition
kehakultuur - physical culture
kehanõks (odaviskes, ketteheites) - body whip
kehtiv - valid
kerepööre - trunk twist
kergejõustik - track and field (athletics), light athletics
keskenduma - collect (oneself)
keskmaajooks - middle-distance running
keskmaajooksja - middle-distance runner
kestvusjooks - endurance race, distance run
ketas - discus
kettaheide - discus-throw (ing)
kettaheitja - discus-thrower
kiire - fast
kiirendus - acceleration
kiirendusjooks - short burst of speed
kiiruisutamine - speed skating
kiirus - speed, pace, velocity
kiirus (pöörlemise) - angular velocity
kilo(gramm) - kilogram(me)
kilomeeter - kilometre
kindad (vasaraheitja) - (hammer) gloves
kinnitama (rekordit) - accept (of the record)

kinnitamine (rekordi) - acceptance (of the record)
klassifikatsioon - ranking
"kohtadele!" - "on your mark(s)!"
kohtunik (kergejõustik) - umpire
koht (äratõuke) - take-off spot
kolleegium (peakohtunike) - Jury of Appeal
kolmevõistlus - triathlon
kolmikhüpe - hop, step and jump; triple jump; hop, skip
and jump
kolmikhüppaja - hop and step jumper
koma (täisarvu eraldamiseks kümnendikest) - point (.)
komandant (võistluste) - technical manager (of the meeting)
komistama - stumble
komistus - stumble
konkurent - rival, opponent
kontroll (heitevahendite) - test (of implements), cali-
bration
kontrollima (heitevahendeid) - test (the implements),
calibrate
kontroll (kellade) - comparison (of stop watches)
kontrollima (kelli) - compare (the stop watches)
koon - chin
koordinatsioon - coordination
kopsud - lungs
korraldaja (võistluste) - meet director
korvpall - basketball
kramp - cramp
kriimustama - scratch
kriimustus - scratch
kross - cross-country (race)
krossijooksja - cross-country runner
kukkuma - tumble, fall
kuldmedal - gold medal
kumm - rubber
kurk - throat
kurv - curve

kurvikohtunik - judge at the curve, track judge (on the bends)

kuul - shot

kuulitõuge - shot-put

kuulitõukaja - shot-putter

kvalifikatsioonivõistlus - qualifying contest

kõht - abdomen, belly

kõrge - high

kõrgus (lati) - (bar)level

kõrgushüpe - high jump

kõrgushüppaja - high jumper

kõrvaldatud (võistlustelt) - eliminated

kõva (rada) - hard (track)

kõverdamine (küünarliigesest käe või põlveliigesest jala)
- curl

kõõlus - sinew, tendon

käenihutus (teivashüppel) - shift

kägar- e. sammhüpe - "float" style, sit down style,
knee-tuck style

käija - walker

käima - walk

käimine - walking

käsi - hand

käsik - hantel

käsivars - arm

käsklus - command

käterätik - towel

käärhüpe (tallamishüpe) - "scissors" style, hitch-kick
style, stride-in-air style

kükk(asend) - squatting posture

külgtuul tagant - cross-following wind

külgtuul vastu - cross-headwind

kümnevõistlus - decathlon

küünarnukk - elbow

laast - curl of wood
labidas - spade
lahtilaskmine - release
laskesuusatamine - winter biathlon
laskma lahti - release
laskmine - shooting
lauatennis - table tennis
laudrada - wooden board course
lendlähe - flying start
leukoplast - adhesive tape
lihas - muscle
liiges - joint
liigutama - move
liigutus - motion
liigutus (kere, käe) - whip
liikumisjõud (keha) - impetus, momentum
liiv - sand
lipik - marking plate
lipp - flag
lisa - addition
lisakatse - additional attempt
lisama - add
loos - lot
loosimine - draw
luumurd - fracture (of bone)
lõdvendama - relax, loosen
lõdvendus - relaxation, loosening
lõdvendus (rahustamine) treeningu lõpul - cooling-off
lõpetama - finišeerima
lõpetamine rind-rinnaga - dead heat
lõpukohtunik - judge at the finish
lõpusirge - finišisirge
lõputseremoonia - closing ceremony
lähe - start
lähetaja - starter

lähetaja abi - clerk of the course
lähetama - start
lähteasend (harjutuse või ala alustamisel) - initial position
lähteasend (keskmine) - medium spacing
lähteasend (pikendatud) - elongated spacing
lähtejooks - transitional strides
lähtejoon - starting line
lähtepauk - starting shot
lämmastik - nitrogen
lühendamine (sammu) - cut-down
lühimaaajooks - sprint, dash
lühimaaajooksja - sprinter

maadlus - wrestling
maahoki - field-hockey
maanduma - land
mandumine - landing
maanteejooks - race on highways
maavõistlus - genuine match
madal - low
madallähe - crouch start, bunch or "bullet" spacing
magu - stomach
mahaasetud (tõke) - overturned (hurdle)
mahaajamine - knocking (down)
mailer - miler
male - chess
maratonijooks - Marathon race
"marss!" - "go!"
massaaž - massage
masseerima - massage
massöör - masseur; trainer
matš - match
medal - medal
meeskonnajooks - team race

meeter - metre
meister - champion
meistersportlane - Master of Sports, sports master
meistrivõistlused - esivõistlused
metalloda - metal javelin
miil - mile
miilijooksja - mailer
minut - minute
mitmevõistleja - all-rounder
mitmevõistlus - combined events, all-round competition,
combined competitions
motosport - motorcycling
murduma - break
murdumine - breaking
muru - grass, lawn
muruväljak - natural ground, lawn ground
mõõde - dimension
mõõdulatt - measuring stick
mõõdulint - measuring tape
mõõtma - measure
mõõtmise - measuring
mähis - binding
mälestusvõistlus (A) - competition in memory of (A)
mäenedžer - manager
märki - badge, emblem
määrus - rule
määrustik - code of rules
mööduma - pass

naelkingad - spiked shoes, spikes
nahk - skin
nahk (pargitud) - leather
naissportlane - sportswoman
neer - kidney
nihestama - sprain, dislocate

nihestus - sprain, dislocation
niiskus - humidity
noorteklass - youth, class
number - number
nurk - angle
nurk (heite- või tõukevahendi käest lahkumisel) - angle of
delivery, angle of trajectory
närv - nerve

oda - javelin
oda (liimitud) - (laminated type of) javelin
odavise - javelin-throwing
odaviskaja - javelin-thrower
olümpiamängud - Olympic Games
orienteerumissport - orienteering
osavus - skill
osutama vastupanu - resist

pahkluu - ankle
painduvus - flexibility
paiskumine finišilindile - breasting the yarn
paksus - thickness
pallivise - ball throw
"parem pool!" - "right turn!"
passiivne - passive
pea - head
peakohtunik (üld- või ala) - referee
peasekretär - the secretary
pealeastumine - foul
pealtvaataja - onlooker, spectator
pehme (rada) - loose (track)
pendelteatejooks - shuttle relay
pesapall - baseball
pikamaajooks - long-distance running
pikamaajooksja - long-distance runner

pikkus (distanti) - length
pikkus (inimese) - tallness, bodyheight
plastiliin - plasticine
plastmass - plastics
pluus (soojendusdressi) - sweat jacket
poks - boxing
poolfinaal - second trial heat, second round, semi-final
pretendent - favoriit
prognoos - ennustus
pronksmedal - bronze medal
protest - protest
protesteerima - protest
protokoll - list of results
puhkama - rest, have a rest
puhkus - rest
pukk (kohtunike) - stand
punkt - point
punktitabel - scoring-table
purjesport - yachting, sailing
purunema - murduma
purunemine (teiba) - breaking (of a pole)
purustama (rekordit) - break (a record)
puudus (hapniku) - lack (of oxygen)
puudutus (järgmise jooksja õlale teatetõkkejooksus) -
touch-off
pulss - pulse
puus - hip
puusaring - hip rotation
põhiharjutus - basic exercise
Põhja-kahevõistlus - combined cross-country and jumping
competition
põiklatt (tükke) - crossbar
põlv - knee
põlvetõstejooks - skipping
põrand - floor
päike - sun

põiajooks - running on toes
pöördepunkt - turning point
pöörama - turn
pööre - turn
pööritus = iiveldus
püksid (soojendusdressi) - sweat pants
"püsti!" - "stand up!"
püstitama (rekordit) - set (up), establish (a record)
püstilähe - standing start, upright start

raadius - radius
rada - track, lane
rada (eraldi) - measured track, measured lane
ragbi - rugby
raskusheide - (heavy) weight throw
rahvusrekord - national record
ranne - wrist
raskuskese - centre of gravity
ratsutamine - riding
rahvusvaheline - international
reageerima - react
reaktsioon - reaction
rebestama - rupture, pull
rebestus - rupture, rupturing
refleks - reflex
reha - rake
reis (jala osa) - thigh
reis (võistlus-) - travel, journey
resultaat - result
riietusruum - dressing room
rind - breast
ring - round, lap
ringrada - oval track
riipe - hang, swing-up
rist samm - cross step

rivaal - konkurent

ROK (Rahvusvaheline Olümpiakomitee) - IOC (International
Olympic Committee)

rõngad - (flying) rings

rändauhind - challenge prize

rööbaspuud - parallel bars

rütm - rhythm

sagedus (pulsi) - (pulse) rate

saepuru - sawdust

samm - step, stride, pace

sammumõõtja - pedometer

sammumärk - checkmark

saun - bath, sauna

seep - soap

segment (kuulitõukeringis) - stop-board

seis (punktide) - score

sekretär - secretary

sektor - sector

sektorijoon - radii line

sentimeeter - centimetre

serv (hüppepaku eesmine) - scratch line

side (elastne) - elastic adhesive

silmuspalliheide - swingball throw

sirge - straight

sirgrada - straightaway

sirutama - stretch out

sirutus - stretching-out

siruhüpe - "hang" style

sisehooaeg - indoor season

sisejala hüppetehnika - Western roll style

sisejalg - inner leg

siserada - inner lane

sisevõistlused - indoor competitions, indoor meeting

sissehingamine - inhalation

sokid - socks

soojendus - warming-up
spartakiaad - Spartakiade, sports tournament
spordiarst - sports physician
spordihall - Sports hall
spordiklubi - sports club
spordipidu - sports festival
spordipüksid - shorts, Am. trunks
spordisaal - gymnasium
spordisärk - singlet, Am. jersey
sporditarbed - sports equipment
spordivõistlus - sports tournament, competition, contest
sport - sport(s)
sportlane - sportsman, athlete
sprint = lühimaaajooks
sprinter = lühimaaajooksja
spurt - spurt, burst
spurtima - spurt, burst
staadion - stadium
staar - star
staier = pikamaajooksja
stardipakud - starting blocks, blocks
stardipüstol - starting gun
starditehnika - starting form
start = lähe
starter = lähetaja
startima - start
stopper - stop-watch, chronometer, chronoscope (Am.)
stressiseisund - stress
sukelduv rulluv hüppetehnika - straddle form, dive straddleform, "belly role" form
sulgpall - badminton
suund (tuule) - (wind) direction
suurmeister - grandmaster
suusatamine - skiing
suusahüpped - ski-jumps
sõrm - finger

sõudmine - rowing
sõerada - cinder track
sõrkjooks - jogging, loafing
süda - heart
süsihappegaas - carbon dioxide

tabama (pakku) - hit (the board) .
tagajärg = resultaat
taganttuul - following wind
tahe - will
tahtejõud - will-power
takistus - obstacle
takistusjooks - steeplechase
takistusjooksja - steeplechase runner
taktika - tactics
taktikajooks - run to win
tald - sole
tartaan - tartan
tarvitamine (dopingu) - doping
tasakaal - balance, poise, equilibrium
tasakaalustamine - recovery, reverse
teadustaja = informator
teadustama - announce
teatejooks - relay race
teatejooks läbi linna - city crossing relay
teatejooks (erineva pikkusega distantsidega) - Medley re-
lay

teatejooksja - relay runner
teatepulk - baton
teatetõkkejooks - shuttle hurdle relay
teatevahetus - baton-passing, change-over
teeneline - merited
tegelema spordiga - go in for sport(s)
tegelema soojendust - warm up
tehnik - technique

teibakast - box for the pole vault
teivas - pole
teivas (bambus-) - bamboo pole
teivas (fiiberklaas-) - fibreglass pole
teivas (metall-) - metal pole, steel pole
teivashüpe - pole-vault
teivashüppaja - pole vaulter
telg - axis
tellingud (hüppe) - uprights
telliserada - brick-dust track
temperatuur - temperature
tempo - pace
tempojooks - pace running
tempotunnetus - pace judgement
tennis - (lawn) tennis
•teravik (oda) - sharp point (of the javelin)
toitlustuspunkt - refreshment station
trajektoor - trajectory
treener - coach, trainer
treenima - train
treening - training
treeningkoormus - training load
treeninglaager - training camp
treeningpäevik - training diary
tribüün - stands
tšempion = meister
tugev - strong
tugijalg - supporting leg
tuharad - buttocks
tund - hour
tunnijooks - one-hour run
tunnustama (kinnitama) rekordit - recognize the record
tuulemõõtja - wind gauge, anemometer
tõke - hurdle
tõkkejalas - base of the hurdle
tõkkejooks - hurdle race

vanne (olümpia) - (Olympic) oath
varvas - toe
vasar - hammer
vasaraheide - hammer throwing
vasaraheitja - hammer thrower
vasaratraat - spring-steel wire
vastane = konkurent
vastassirge - back straight
vastupanu - resistance
vastupidavus - endurance, stamina
vastutuul - headwind
vastuvõtja (teatepulga) - receiver
veepall - water pole
veerandfinaal - quater-final
veesport - aquatic sports
veetakistus (takistusjooksus) - water jump
vehklemine - fencing
verejooks - bleeding
vererõhk - blood pressure
verevaesus = aneemia
veri - blood
vesi - water
vesinik - hydrogen
vettehüpped - diving
vihulaskmine - archery
vigastama - injure
vigastus - injury
vihm - rain
viievõistlus - pentathlon
viievõistlus (kaasaegne) - modern pentathlon
viigistama - draw, tie
viik - draw
viskaja - thrower
viskama (granaati, oda) - throw (the grenade, the javelin)
viskesamm - bounding stride (step)
võimla - gymnasium, gym

võimlemine - gymnastics
võimlemine (atleetiline) - body building
võimlemine (kunstiline) - calisthenics, modern gymnastics
võistkond - team
võistkonnakaaslane - team-mate
võistleja - competitor
võimlemiskang - high bar, horizontal bar
võistlus - competition, contest
võistluskalender - competition calendar
võistlus (lahtine) - competition by free participation
võit - win, victory
võitja - winner
võitma - win, defeat
võre - cage
võrkpall - volleyball
võtma "karpi" - "box", pinch off
välisshooaeg - outdoor season
välisjalahüppetehnika - Eastern (cut-off) style
välisjalg - outer leg
välisrada - outer lane
väljahingamine - expiration
väljak - field
väljakuala - field event
väljalangenud - eliminated
väljavenitatud - stretched
väravpall - handball
väsimus - fatigue

õhk - air
õhulend (hüppaja) - flight
õhulend jooksmisel (mõlemad jalad õhus) - double float
õlg - shoulder
õnnestunud (katse) - valid (trial)

äralend (heitevahendi) - delivery

äratõuge - take-off, upward spring
ära tõukama - take off
äär (raja) - border (of the track)
äär (ringi) - edge (of the circle)

ühtlane - even
üleandja (teatäpulg) - passer
üle astuma - step over
üleastumine - step over
üleastumishüpe ("käärid") - scissors style
üleliiduline - all-Union
üleolek (tehniline) - (technical) superiority
ülesandmine - entry
ületamine (kõrguse) - clearance
ületreenitus - staleness
üleväsimus - overstrain, staleness
üleärritus - overstimulation
"ümberpöörd!" - "about turn!"

ENGLISH AND ESTONIAN TRACK AND FIELD ATHLETICS TERMS

BY

J. S O O N T A K

abdomen - kõht
"about turn!" - "ümberpöörd!"
acceleration - kiirendus
accept (of the record) - (rekordit) kinnitama
acceptance (of the record) - (rekordi) kinnitamine
acrobatics - akrobaatika
active - aktiivne
add - lisama
addition - lisa
additional attempt - lisakatse
adhesive tape - leukoplast
adult - täiskasvanu
air - õhk
all-round competition - mitmevõistlus
all-rounder - mitmevõistleja
all-Union - üleliiduline
ambidexterous - mõlemakäeline (mõlemajalaline)
anaemia - verevaesus, aneemia
anchor - ankrupees, viimase vahetuse jooksja
anemometer - tuulemõõtja
angle - nurk
angle of delivery - heitevahendi (tõukevahendi) käest
lahkumise nurk
angle of trajectory = angle of delivery
angular velocity - pöörlemise kiirus
ankle - pahkluu
announce - teadustama
announcer - informaatore, teadustaja
anthem - hümn
applaud - aplodeerima
applause - aplaus
aquatic sports - veesport
archery - vibulaskmine
arm - käsivars
asphalt - asfalt

assistant - abiline
athlete - sportlane
attention - tähelepanu
"attention!" - "valvel!"
axis - telg
award - auhind
award prizes - autasustama

back straight - vastassirge
badge - embleem, märk
badminton - sulgpall
balance - tasakaal
ball-heel - kand-varvas (võistluskäimisel)
ball throw - pallivise
bamboo pole - bambusteivas
bandy - jääpall
barbell - tõstekang
bar level - lati kõrgus
baseball - pesapall
base of the hurdle - tõkkejalas
basic exercise - põhiharjutus
basketball - korvpall
bath-house - saun
bathing trunks - ujumispüksid
baton - teatepulk
baton-passing - teatevahetus
belly = abdomen
"belly roll" form - sukelduv rulluv hüppetehnika
be nervous - närveerima
binding - mähis
bleeding - verejooks
blocks - stardipakud
blood - veri
blood pressure - vererõhk
bobsleighbing - bobisõit

body - keha, kere
body building - atleetiline võimlemine
body whip - kehanõks (odaviskes, kettaheitel)
border (of the track) - (raja) äär
bounding step - viskesamm
bounding stride = bounding step
bowling - keeglimäng
"box" - "karpi" võtma
box for the pole vault - teibakast
boxing - poks
break - murdma
break a record - rekordit purustama
breaking - murdumine
breaking of a pole - teiba purunemine
breaking the gun - valelähke
"break" of a jump - hüppe jälg
breast - rind
breasting the yarn - finišilindile paiskumine
breathe - hingama
breathing trouble - hingamisraskus
brick-dust track - telliserada
broad jump (Am.) - kaugushüpe
broad jumper (Am.) - kaugushüppaja
bronze medal - pronksmedal
buck - kere ettepainutus tõkkejooksjal
bunch or "bullet" spacing - madallähke
burst - spurt; spurtima
buttocks - tuharad

cage - võre
calendar - kalender
calibration - heitevahendite kontroll
calisthenics - kunstiline võimlemine
candidate - kandidaat
canoeing - aerutamine

captain - kapten
 carbon dioxide - süsihappegaas
 carry - kandma
 carrying the javelin - oda kandmine
 cast lots - loosima
 category - kategooria
 centimetre - sentimeeter
 centre of gravity - raskuskese
 challenge prize - rändauhind
 champion - meister, tšempion
 championship - esivõistlused, meistrivõistlused
 change - vahetus
 change-over = baton-passing
 checkers (Am.) - kabe
 checkmark - sammumärk
 checkmark adjustment - sammumärkide täpsustamine
 chess - male
 chin - koon
 chronometer - stopper
 chronoscope (Am.) = chronometer
 cinder track - sõerada
 city crossing relay - teatejooks läbi linna
 class - järk
 clearance - ületamine (kõrguse)
 clerk of the course - lähetaja abi
 closing ceremony - lõputseremoonia
 coach - treener
 coast - jooks inertsi mõjul
 code of rules - määrustik
 collect (oneself) - keskenduma
 combined competitions = all-round competition
 combined cross-country and jumping competition - Põhja-
 kahevõistlus
 combined events = all-round competition
 come back - come back
 command - käsklus; käsklust andma

compare the stop watches - kelli kontrollima
 comparison of stop watches - kellade kontroll
 competition - võistlus
 competition by free participation - lahtine võistlus
 competition calendar - võistluskalender
 competition in memory of (A) - (A) mälestusvõistlus
 competitor - võistleja
 complete - täielik
 condition - füüsiline ettevalmistus
 contest = competition
 cooling-off - (lõdvendus, rahustamine) treeningu lõpul
 coordination - koordinatsioon
 court of appeal - apellatsioonžürii
 cramp - kramp
 cross-bar - tõkke põiklatt
 cross-country race - krossijooks
 cross-country runner - krossijooksja
 cross-following wind - külgtuul tagant
 cross-headwind - külgtuul vastu
 cross step - ristsamm
 crouch start = bunch or "bullet" spacing
 cup - karikas
 curl - kõverdamine (küünarliigestest käe või põlveliigestest jala)
 curle of wood - laast
 curve - kurv
 cut-down - sammu lühendamine
 cycling - jalgrattasport

 dash - sprint
 dead heat - rind-rinnaga lõpetamine
 debut - debüüt
 decathlon - kümnevõistlus
 defeat - kaotus; võitma (kedagi)
 delivery - (heitevahendi) äralend

diameter - diameeter
diet - dieet
dimension - mõõde
diploma - diplom
direction - suund
discus - ketas
discus throw(ing) - kettaheide
discus thrower - kettaheitja
dislocate - nihestama
dislocation - nihestus
disqualification - diskvalifitseerimine
disqualify - diskvalifitseerima
distance - distants
distance run - kestvusjooks
dive straddle form = "belly roll" form
diving - vettehüpped
doctor - arst
do one's morning exerises - hommikuvõimlemist tegema
double float - õhulend jooksmisel (mõlemad jalad õhus)
dope - doping
doping - doping; dopingu tarvitamine
draughts = checkers (Am.)
draw - viigistama; viik; loosima; loosimine
draw lots = cast lots
"dress!" - "joondu!"
dressing room - riietusruum
driving leg - tõukejalg
dropped (baton) - kaotatud (teatepulk)
dumbbell - hantel, käsik

Eastern (cut-off) style - välisjala hüppetehnika
edge (of the circle) - äär (ringi)
elastic adhesive - elastne side
elbow - küünarnukk
eliminated - väljalangenud, kõrvaldatud

elongated spacing - pikendatud lähteasend
emblem = badge
endurance - vastupidavus
endurance race = distance run
energy - energia, jõud
entry - ülesandmine
equilibrium = balance
equipment - inventar
establish a record - rekordit püstitama
even - ühtlane
event - ala
ex-champion - ekstsõmpion
expiration - väljahingamine

failure - lati mahaajamine võistluskatsel
fall - kukkuma; kukkumine
false start = breaking the gun
fartlek - fartlek
fast - kiire
fatigue - väsimus
favourite - favoriit, pretendent
federation - föderatsioon
fencing - vehklemine
fibreglass pole - fiiberklaasteivas
field - väljak
field event - väljakuala
field-hockey - maahoki
figure skating - iluuisutamine
final - finaal
finger - sõrm
finish - lõpetama, finišeerima; finiš
finishing tape - finišilint
flag - lipp
flat race - tõketeta (või takistusteta) jooks
flexibility - painduvus
flight - hüppaja õhulend

"float" style - kägar- e. sammhüpe
floor - põrand
flying rings - rõngad
flying start - lendlähe
foam rubber - vahtkummi
following wind - taganttuul
forbid - keelama
force - jõud
foot - jalg (mõõtühik); jalapöid
football - jalgpall
foul - pealeastumine
fracture (of bone) - luumurd
free leg - vabajalg

genuine match - maavõistlus
"get ready!" - "valmistuda!"
"get set!" - "valmis!"
"go!" - "marss!"
go in for sport(s) - spordiga tegelema
goal - eesmärk
gold medal - kuldmedal
golf - golf
gram(me) - gramm
grandmaster - suurmeister
grass - muru
grenade-thrower - granaadiviskaja
grasp - teatepulga hoidmine
grip - hoid, hoidma
group - grupp
gym - võimla, spordisaal
gymnasium = gym
gymnastics - võimlemine

hammer - vasar

hammer gloves - vasaraheitja kindad
hammer thrower - vasaraheitja
hammer throwing - vasaraheide
hand - käsi
handball - väravpall
handicap - etteandmine
hing - ripe
"hang" style - siruhüpe
hard (track) - kõva (rada)
have a rest - puhkama
head - pea
headwind - vastutuul
heart - süda
heat - eeljooks
heavy weight throw - raskusheide
heel - kand
heel cup - kannakaitse
heel rubber - kannakumm
high - kõrge
high bar - võimlemiskang
high jump - kõrgushüpe
high jumper - kõrgushüppaja
hip - puus
hip rotation - puusaring
hitch-kick style - käärhüpe (tallamishüpe)
hit the board - pakku tabama
hold = grip
home stretch - finišisirge, lõpusirge
Honoured Master of Sports - aumeistersportlane
hop, skip and jump - kolmikhüpe
hop, skip and jumper - kolmikhüppaja
hop, step and jump = hop, skip and jump
hop and step jumper = hop, skip and jumper
horizontal bar = high bar
hour - tund
humidity - niiskus

hurdle - tõke
hurdler - tõkkejooksja
hurdle race - tõkkejooks

IAAF (International Amateur Athletics Federation) - IAAF
(Rahvusvaheline Amatöörkergejõustiku Liit)

ice hockey - jäähoki

impetus - siin: keha liikumisjõud (massi ja kiiruse kor-
rutis)

imprint of a jump = "break" of a jump

inclination - kalle (raja)

indoor competitions - sisevõistlused

indoor meeting = indoor competitions

indoor season - sisehooaeg

inhalation - sissehingamine

initial height - algkõrgus

initial position - lähteasend (harjutuse või ala alusta-
misel)

injure - vigastama

injury - vigastus

inner lane - isiserada

inner leg - sisejalg

instructor - instruktor

international - rahvusvaheline

interval training - intervalltreening

"invalid!" - "ei loe!"

invalid (trial) - ebaõnnestunud (katse)

IOC (International Olympic Committee) - BOK (Rahvusvahe-
line Olümpiakomitee)

isometrics - isomeetria

javelin - oda

javelin-thrower - odaviskaja

javelin-throwing - odavise

jersey - spordisärk
jogging - sörkjooks
joint - liiges
journey - (võistlus) reis
judge - vanemkohtunik
judge at the curve - kurvikohtunik
judge at the finish - lõpukohtunik
jump - hüpe
jump - hüppama (kaugus-, kõrgus-, kolmikhüppes)
jumper - hüppaja
jumping bar - hüppelatt
jumping ly = driving ly
junior - juunior
jury of appeal = court of appeal
Jury of Appeal - peakohtunike kolleegium

kidney - neer
kilogram(me) - kilo(gramm)
kilometre - kilomeeter
knee - põlv
knee-tuck style = "float" style
knocking (down) - mahaajamine

lack of oxygen - hapnikupuudus
laminated type of javelin - liimitud oda
land - maanduma
landing - maandumine
landing pit - hüppekast
lane - rada
lane assignment - radade järjestus
lap - etapp; ring
last leg = anchor
lawn = grass
lawn ground - muruväljak
lawn tennis - tennis

lead leg = free leg
lead-off competitor - esimese vahetuse jooksja
leather - nahk (pargitud)
leg - jalg (reis ja säär)
length - pikkus (raja)
light athletics - kergejõustik
list of results - protokoll
loafing = jogging
long-distance runner - pikamaajooksja, staiier
long-distance running - pikamaajooks
long jump = broad jump (Am.)
long jumper = broad jumper (Am.)
loose (track) - pehme (rada)
loosen - lõdvendada
loosening - lõdvendus
lose - kaotame
loser - kaotaja
low - madal
lungs - kopsud

make pace - tempot dikteerima
manager - mänedžer
manager (of the meeting) - võistluste peakorraldaja
Marathon race - maratonijooks
mark (made in a throw) - (heitevahendi) jälg
marking plate - lipik
massage - massaaž; masseerima
masseur - massöör
Master of Sports - meistersportlane
match - mats
measure - mõõtma
measured lane - eraldi rada
measured track = measured lane
measuring - mõõtmine
measuring stick - mõõdulatt

measuring tape - mõõdulint
medal - medal
medium spacing - keskmine lähteasend
Medley relay - erineva pikkusega distantsidega teatejooks
meet director - võistluste korraldaja
merited - teeneline
metal javelin - metalloda
metal pole - metallteivas
metre - meeter
middle-distance runner - keskmaajooksja
middle-distance running - keskmaajooks
mile - miil
miler - mailer, miilijooksja
minute - minute
modern gymnastics = calisthenics
modern pentathlon - kaasaegne viievõistlus
momentum = impetus
morning exercises - hommikuvõimlemine
motion - liigutus
motocycling - motosport
move - liigutama
movement pattern - liigutuste järjekord
mountaineering - alpinism
muscle - lihas

national record - rahvusrekord
natural ground = lawn ground
natural spring - loomulik hüppevõime
nausea - iiveldus, pööritus
nerve - närv
nitrogen - lämmastik
"not valid!" - "ei loe!"
number - arv; number

observer - vaatleja

obstacle - takistus
Olympic Games - olümpiamängud
Olympic oath - olümpiavanne
one hour run - tunnijooks
onlooker - pealtvaataja
"on your mark(s)!" - "kohtadele!"
opening ceremony - avatseremoonia
opening competitions - avavõistlused
opponent - rivaal, vastane, konkurent
orientering - orienteerumissport
outdoor season - välishooaeg
outer lane - välisrada
outer leg - välisjalg
outsider - autsaider
oval track - ringrada
overstimulation - üleärritus
overstrain - üleväsimus
overturned (hurdle) - mahaaetud (tõke)
oxygen - hapnik

pace - tempo; kiirus; samm
pace judgement - tempotunnetus
pace-maker - tempo dikteerija
pace running - tempojooks
pain - valu
parallel bars - rööbaspuud
pass - mööduma
passer - teatepulga üleandja
passing zone - vahetusala
passive - passiivne
pedometer - sammumõõtja
pentathlon - viievõistlus
perspiration - higi
perspire - higistama
photo-finish camera - fotofiniis
photo(graph) of the finish - finišifoto

physical culture - kehakultuur
physician = doctor
pigeon shooting - jahilaskmine
pinch off = "box"
plasticine - plastiliin
plastics - plastmass
point(.) - punkt; koma täisarvu eraldamiseks kümnendikest
poise = balance
pole - teivas
pole-vault - teivashüpe
pole vaulter - teivashüppaja
power = force
practice field - harjutusväljak
preliminary contest - eelvõistlus
preparation - ettevalmistus
prepare - valmistuma
present - esitlema
presentation - esitlemine
prize = award
prizing - autasustamine
prognosis - prognoos, ennustus
prognosticate - ennustama
prohibit = forbid
prohibition - keeld
protest - protest; protesteerima
pull - tõmbama; rebestama
pulse - pulss
pulse rate - pulsisagedus
pull-up - tõmme (teivashüppes)
put the shot - kuuli tõukama

qualifying contest - kvalifikatsioonivõistlus
quarter final - veerandfinaal

race - jooks

race on highways - maanteejooks
radii line - sektorijoon
radius - raadius
rain - vihm
rake - reha
ranking - klassifikatsioon
ranking list - edetabel
react - reageerima
reaction - reageerimine
receiver - teatepulga vastuvõtja
recognize the record = rekordit tunnustama (kinnitama)
recovery - tasakaalustamine
referee - peakohtunik
reflex - refleks
refresher - karastusjook
refreshment station - toitlustuspunkt
relax = loosen
relaxation = loosening
release - lahti laskma, vabastama; vabastamine
republican - vabariiklik
resist - vastupanu osutama
resistance - vastapanu
respiration = breathing
respire = breathe
rest - puhkama; puhkus
result - resultaat, tagajärg
reverse = recovery
rhythm - rütm
riding - ratsutamine
"right turn!" - "parem pool!"
rings = flying rings
rival = opponent
round - ring
rowing - sõudmine
rubber - kumm
rugby - ragbi

rule - määrus
run - jookasma
run "all out" - jooks ajale
run "flat out" = run "all out"
runner - jooksja
running - jooks, jooksmine
running event - jooksuala
running form - jooksustiil
running jump - hüpe hooga
running on the spot - paigaljooks
running on tiptoes - jooks varvastel
running on toes - põiajooks
run to win - taktikajooks
run-up - hoojooks
runway - hoojooksurada
rupture - rebestama, rebestus
rupturing - rebestus

sailing - purjesport
sand - liiv
sauna = bath-house
sawdust - saepuru
"scissors" style - üleastumishüpe ("käärid") kõrgushüppes
"scissors" style = hitch - kick style (kaugushüppes)
score - seis (punktide)
scoring table - punktitablel
scratch - kriimustama; kriimustus
sratch line - hüppepaku eesmine serv
season - hooaeg
second - sekund
second round - poolfinaal
second trial heat = second round
secretary (the) - peasekretär
sector - sektor
semicoast - lõdvendatud jooksuosa

semi - final = second round
"set!" = "get set!"
set (up) a record = establish a record
sharp point (of the javelin) - (oda) teravik
shift - käevibutus (teivashüppel)
shooting - laskmine
short burst of speed - kiirendusjooks
shorts - spordipüksid
shot - kuul
shot-put - kuulitõuge
shot-putter - kuulitõukaja
shoulder - õlg
shower-bath = dušš
shower-room - duširuum
shuttle relay - pendelteatejooks
shuttle hurdle relay - teatetõkkejooks
side horse - hobune (võimlemisriist)
silver medal - hõbemedal
sinew - kõõlus
singlet = jersey (Am.)
sit down style = "float" style
skating - uisutamine
skiing - suusatamine
ski-jumps - suusahüpped
skill - osavus
skin - nahk
skipping - põlvetõstejooks
slips = bathing trunks
sloping track - kaldrada
soap - seep
socks - sokid
sole - tald
spade - labidas
Spartakiade - spartakiaad
spectator = onlooker
speed - kiirus

speed play = fartlek
speed skating - kiiruisutamine
spiked shoes - naelkingad
spike print - naela jälg
spikes = spiked shoes
sport(s) - sport
sports club - spordiklubi
sports dress - dress
sports equipment - sporditarbed
sports festival - spordipidu
sports hall - spordiõhall
sports master = Master of Sports
sports outfit = sports dress
sportsman = athlete
sports physician - spordiarst
sports tournament - spordivõistlus
sportswoman - naissportlane
sprain = dislocate
sprain = dislocation
spring = jump
spring-steel wire - vasaratraat
sprint = dash
sprinter - sprinter
spurt = burst
squatting (posture) - kükk(asend)
stadium - staadion
staleness - ületreenitus; üleväsimus
stamina = endurance
stand - pukk (kohtunike)
"stand easy!" - "vabalt!"
"stand up!" - "püsti!"
standing jump - hüpe paigalt
standing start - püstilähe
standing throw - heide (vise) paigalt
stands - tribüün
star - staar

start - lähe, start; startima
starter = marksman
starting blocks = blocks
starting form - starditehnika
starting gun - stardipüstol
starting line - lähtejoon
starting shot - lähtepauk
steel pole = metal pole
steeplechase - takistusjooks
steeplechase runner - takistusjooksja
step - samm
step over - üle astuma
stop-board - segment (kuulitõukeringis)
stop-watch = chronometer
straddle form = "belly roll" form
straight - sirge
straightaway - sirgrada
strength = force
stress - stressiseisund
stretched - väljavenitatud
stretching-out - sirutus
stretch out - sirutama
stride = step
stride-in-air style = hitch-kick style
strong - tugev
stumble - komistama; komistus
sun - päike
superiority - üleolek
supporting leg - tugijalg
sweat = perspiration
sweat = perspire
sweat jacket - soojendusdressi pluus
sweat pants - soojendusdressi püksid
swimming - ujumine
swingball throw - silmuspalliheide
swinging leg = free leg

swing-up = hang

table tennis - lauatennis

tactics - taktika

take a shower - dušši võtma

take-off - äratõuge

take off - ära tõukama

take-off board - hüppepakk

take-off foot = driving leg

take-off spot - äratõuke koht

tartan - tartaan

team - võistkond

team race - meeskonnajooks

technical manager - komandat võistlustel

technique - tehnika

temperature - temperatuur

tendon = sinew

tennis = lawn tennis

test of implements = calibration

test the implements = calibrate

thickness - paksus

thigh - reis (jala osa)

throat - kurk

throw - heide (vise)

throw (the discus, the hammer) - heitma (ketast, vasarat)

throw (the grenade, the javelin) - viskama (granaati, oda)

thrower - heitja; viskaja

throwing circle - heitering; tõukering

tie = draw

timekeeper - ajamõõtja

time-schedule - graafik (jooks)

time-table = time-schedule

toe - varvas

touch-off - puudutus järgmise jooksu õlale (teatetõkke-
jooksus)

towel - käterätik
track = lane
track and field (athletics) = light athletics
track judge (on the bends) = judge at the curve
track suit = sports dress
track umpire - distantsikohtunik
trail(ing) leg = driving leg
train - treenima
trainer - treener; masseur
training camp - treeninglaager
training diary - treeningpäevik
training load - treeningkoormus
training suit = sports dress
trajectory - trajektor
transfer zone = passing zone
transitional strides - lähtejooks
travel = journey
trial - katse
trials - katsevõistlused
triathlon - kolmevõistlus
triple jump = hop, skip and jump
trunk = body
trunk tilt - kere ettekalle
trunk twist - kerepööre
trunks (Am.) = shorts
tumble = fall
turn - pöörama; pööre
turning point - pöördepunkt

umpire - kohtunik
uneven - ebahütlane
upright start = standing start
uprights - tellingud (hüppe)
upward spring = take-off

valid - kehtiv
valid (trial) - õnnestunud (katse)
vault - hüppama (teivashüppes)
vault - hüpe (teivashüppes)
velocity = speed
victory - võit

walk - käima
walker - käija
walking - käimine
warming-up - soojendus
warm up - soojendust tegema
water - vesi
water jump - veetakistus (takistusjooksus)
water polo - veepall
weather - ilm
weigh - kaaluma
weight - kaal
weightlifting - tõstmine
Western roll style - sisejala hüppetehnika
whip - liigutus (kere, käe)
will - tahe
will-power - tahtejõud
win = victory
win - võitma
wind gauge = anemometer
winner - võitja
winter biathlon - laskesuusatamine
wooden board course - laudrada
wresting - maadlus
wrist - ranne

yachting = sailing
yard - jard
year-round - aastaringne
youth class - noorteklass

ЛЕГКОАТЛЕТИЧЕСКИЕ ТЕРМИНЫ
НА ЭСТОВСКОМ И АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКАХ

Составил Я. Соонтак

Тартуский государственный университет

ЭССР, г. Тарту, ул. Кликколин, 18

Vastutav toimetaja A. Jõgi

TEÜ rotaprint 1968. Paljundamisele antud 23. I
1968. Trükipoognaid 3,13. Tingtrükipoognaid 2,91.
Arvestuspoognaid 2,2. Trükiarv 600. Faber 30042/4.

MB 09219. Tell. nr. 643.

Hind 10 kop.